

Dotaz:

(ze dne 4. 7. 2016)

Věc: žádost o podání informace v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím, na položené otázky a to písemnou formou.

Dobrý den,

chtěl jsem vám poděkovat za vyřízení mé žádosti o informace č.j.: MPSV-2016/123225-193/1 ze dne 23. 6. 2016, kterou jsem obdržel.

Omlouvám se, ještě mně není jasných pár věcí.

1) Pokud je bývalému zaměstnanci, bývalým zaměstnavatelem, již jednou přiznána náhrada za ztrátu na platu, je tato náhrada promlčitelná pokud, bývalý zaměstnavatel neplatí náhradu za ztrátu na platu?

2) Pokud zaměstnanec, který utrpěl pracovní úraz, zasílá bývalému zaměstnavateli informace o svém zdravotním stavu, např. lékařské zprávy z pravidelných kontrol nebo propouštěcí zprávu z rehabilitačního ústavu, mohou tyto nahradit lékařský posudek?

3) Může lékařský posudek nahradit např. posudek, který slouží k vyplacení náhrady za ztížení společenského uplatnění?

Omlouvám se, za tyto dotazy ale v dané problematice mně poněkud mate např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR 21 Cdo 2861/2008 z 27.10.2009, kde se uvádí, že: *„Při zjišťování toho, co bylo příčinou ztráty na výdělků, je možné přihlížet jen k takovým okolnostem, které nastaly a které měly za následek pokles výdělků zaměstnance. Došlo-li ke ztrátě na výdělků v důsledku utrpění pracovního úrazu, nemůže být takový závěr zpochybněn ani případným zjištěním, že zaměstnanec v den rozvázání pracovního poměru ve skutečnosti byl i nadále schopen vykonávat dosavadní práci; dodatečné zjištění v tomto směru (např. pomocí znaleckého posudku) nic nemůže změnit na skutečnosti, že důvodem, pro který zaměstnanec přestal vykonávat dosavadní práci a ukončil pracovní poměr, byla jeho nezpůsobilost vykonávat dosavadní práci pro následky utrpěného pracovního úrazu.“*

Odpověď vedoucí oddělení kancelář ministerstva:

Vážený pane,

na základě Vaší žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené MPSV dne 4. července 2016, ve věci poskytnutí informací o postupu při pracovním úrazu, sděluji následující:

Bod 1 žádosti

Podle § 271t zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), se nepromlčují práva zaměstnance na náhradu za ztrátu na výdělků z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nebo jiné škody nebo nemajetkové újmy na zdraví než z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání a práva na náhradu nákladů na výživu pozůstalých. Práva na jednotlivá plnění z nich vyplývající se však promlčují.

Bod 2 žádosti

Podle § 271u zákoníku práce změnil-li se podstatně poměry poškozeného, které byly rozhodující pro určení výše náhrady, může se poškozený i zaměstnavatel domáhat změny v úpravě svých práv, popřípadě povinností. Podstatnou změnou poměrů na straně poškozeného může být například zhoršení nebo naopak zlepšení jeho zdravotního stavu, popřípadě pravidelné zvýšení pouhrazového výdělků za delší období.

V té souvislosti odkazujeme na rozsudek Nejvyššího soudu 21 Cdo 2111/2005 z něhož vyplývá, že byla-li povinnost zaměstnavatele hradit ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity) stanovena jako opětující se (v budoucnu splatná) dávka (ve formě důchodu) pravomocným rozhodnutím soudu nebo dohodou o sporných nárocích, nemůže soud svým rozhodnutím nově upravit náhradu za ztrátu na výdělků, ale jen stanovit, zda nedošlo ke změně poměrů, která by odůvodňovala změnu ve výši určené nebo sjednané náhrady (zvýšení nebo snížení opětující se dávky), popřípadě zrušení povinnosti zaměstnavatele k jejímu dalšímu poskytování.

Z rozsudku Nejvyššího soudu 21 Cdo 2643/2014 vyplývá, že změny v úpravě svých povinností se může zaměstnavatel úspěšně domáhat nejen v případě onemocnění nebo

zhoršení zdravotního stavu poškozeného zaměstnance, jež nejsou v příčinné souvislosti s utrpěným pracovním úrazem (jeho následky) a jež samy o sobě vylučují jakoukoliv vyléčnou činnost, ale i tehdy, jestliže tato onemocnění (zhoršení zdravotního stavu) sice nemají za následek úplnou ztrátu pracovní způsobilosti poškozeného, ale znemožňují mu výkon práce, kterou konal před vznikem škody a která byla určující pro zjištění průměrného výdělku před vznikem škody, a že, byl-li by poškozený zaměstnanec za těchto změněných poměrů způsobilý - kdyby nebylo pracovního úrazu - konat jinou práci (méně placenou), z níž ho obecné onemocnění nebo zhoršení zdravotního stavu nevyklučuje, je zaměstnavatel i nadále povinen platit poškozenému zaměstnanci náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity), ovšem nikoli do výše průměrného výdělku před vznikem škody, ale jen do výše průměrného výdělku (zjištěného zpravidla jako pravděpodobný výdělek), kterého by (prokazatelně) dosahoval při výkonu výše zmíněné jiné práce.

Z rozsudku Nejvyššího soudu 21 Cdo 4028/2011 vyplývá, že jestliže výdělek po pracovním úrazu (po zjištění nemoci z povolání), jehož zaměstnanec dosáhl, aniž pro to musel vynakládat zvýšené pracovní úsilí, vzroste takovým způsobem, že přesahuje pravidelně za delší období, tj. nikoli ojediněle a výjimečně, jeho průměrný výdělek před vznikem škody, je třeba tuto novou okolnost považovat za podstatnou změnu, která od okamžiku, kdy nastala, má za následek, že nárok na náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti (při uznání invalidity nebo částečné invalidity) zaniká a náhrada za ztrátu na výdělku z tohoto titulu zaměstnanci nadále nepřísluší.

Z rozsudku Nejvyššího soudu 21 Cdo 739/2012 vyplývá, že zaměstnavatel nemůže odpovídat za ztrátu na výdělku, která by byla vznikla, i kdyby následků nemoci z povolání nebylo.

Bod 3 žádosti

Zákoník práce nestanoví náležitosti lékařského posudku ani lékařských zpráv. V případě sporu si soud zpravidla vyžádá znalecký posudek z oboru lékařství.

Na závěr uvádíme, že právní názor ministerstva není závazný, neboť MPSV není právními předpisy zmocněno k podávání závazných právních názorů a výkladů pracovněprávních předpisů. V případě sporu může s právními účinky pro účastníky rozhodnout pouze soud.

Zároveň s tímto dopisem dle žádosti odesíláme v papírové podobě i přecházející odpověď č.
j. MPSV-2016/123225-193/1.

S pozdravem